

Barbara Walkowicz

Historia

Plan wynikowy

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
Uczeń:					
Dział 1. Śladami historii					
1. Historia – nauka o przeszłości	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, czym się zajmuje historia, - odróżnia przeszłość, teraźniejszość i przyszłość, 	<ul style="list-style-type: none"> - różniąca przyczyny i skutki wydarzeń, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, jaką rolę odgrywa historia jako nauka, - wyjaśnia, dlaczego w szkole uczymy się historii, - rozróżnia fakty i opinie, 	<ul style="list-style-type: none"> - potrafi wskazać, co wpływa na wiarygodność źródła historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje dowolne odkrycie archeologiczne (na podstawie informacji znalezionych w internecie),
2. O źródłach historycznych	<ul style="list-style-type: none"> - podaje definicję źródła historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia rodzaje źródeł historycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje kilka informacji wynikających ze źródła historycznego, - wskazuje w legendzie elementy fikcyjne i prawdopodobne, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje pracę archeologa, - analizuje źródło historyczne, - ocenia wartość legendy jako źródła historycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia nowoczesne techniki badawcze w zakresie archeologii i historii,
* Chronimy ślady przeszłości	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co to są zabytki, - podaje przykłady zabytków ważnych dla kultury narodu, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie potrzebę ochrony zabytków, - wymienia instytucje chroniące zabytki, - wymienia zabytki z najbliższej okolicy, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje pracę konserwatora zabytków, - opisuje działalność instytucji chroniących zabytki, - zna zasady zachowania w muzeum, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co to jest skansen, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, jakie znaczenie mają zabytki dla kształtowania świadomości wspólnoty regionalnej i narodowej,
Dział 2. O czasie i mapie historycznej					
3. Czas w historii	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest upływ czasu, - zna główne terminy z zakresu chronologii, - wie, że chrześcijaństwo zaczęło liczyć lata od narodzin Jezusa Chrystusa, - podaje nazwę epoki, w której żyje, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jaką rolę odgrywa pomiar czasu w pracy historyka, - rozumie znaczenie kalendarzy w organizowaniu życia różnych grup społecznych, - zaznacza na osi czasu okres p.n.e. i okres n.e., 	<ul style="list-style-type: none"> - porządkuje epoki historyczne w kolejności chronologicznej, - zaznacza epoki historyczne na osi czasu, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje przykłady osiągnięć cywilizacyjnych charakterystycznych dla poszczególnych epok, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia historię kalendarza,
4. Obliczamy czas	<ul style="list-style-type: none"> - sporządza oś czasu, - zaznacza daty na osi czasu, - określa wiek wydarzenia na podstawie daty, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia terminy: wiek, półwiecze, era, - oblicza upływ czasu między wydarzeniami z tej samej ery, 	<ul style="list-style-type: none"> - porządkuje wydarzenia w kolejności chronologicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - określa połowę wieku, początek i koniec wieku, - oblicza upływ czasu między wydarzeniami z różnych er, 	<ul style="list-style-type: none"> - ustala wiek i połowę stulecia nadania praw miejskich swojej miejscowości,
* Mapa w historii	<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznaje główne elementy mapy: tytuł, legendę, skalę, - wie, co przedstawia plan, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, co przedstawia mapa historyczna, - odczytuje z mapy proste informacje (w ujęciu statycznym), 	<ul style="list-style-type: none"> - odczytuje z mapy informacje w ujęciu dynamicznym, - porównuje różne mapy, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, w jakim celu tworzy się mapy historyczne, - wyciąga proste wnioski ze źródeł statystycznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie swoją miejscowość, - formułuje wnioski na podstawie różnych źródeł statystycznych,

Wymagania na ocenę					
Temat w podręczniku	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
Uczeń:					
Dziatek 3. W małej i w dużej ojczyźnie					
5. Historia mojej rodziny	<ul style="list-style-type: none"> - zna własne tradycje rodzinne, - opowiada historię rodziny, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym są pamiątki rodzinne i dlaczego należy je chronić, - rozumie, co to są tradycje rodzinne, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie, co to jest pokrewieństwo, - wie, co to jest drzewo genealogiczne i odczytuje z niego potrzebne informacje, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, skąd możemy czerpać wiedzę o historii swojej rodziny, stosuje znaki graficzne charakterystyczne dla genealogii, 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy wywód przodków lub drzewo genealogiczne swojej rodziny, stosuje znaki graficzne charakterystyczne dla genealogii,
6. Moja mała ojczyzna	<ul style="list-style-type: none"> - wie, czym jest mała ojczyzna, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia regiony historyczne Polski, - sytuuje na mapie Polski swój region, wskazuje regiony sąsiednie, - przedstawia sylwetkę znanej postaci związanej z rodzinną miejscowością lub regionem, - wymienia ważne zabytki ze swojej miejscowości i regionu, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia różnice między małą ojczyzną a regionem, - wymienia elementy charakterystyczne dla jego małej ojczyzny, 	<ul style="list-style-type: none"> - sytuuje regiony na mapie Polski, - zna ważniejsze miasta i tradycje regionów, - wie, jakie informacje o historii rodziny zawierają herby, 	<ul style="list-style-type: none"> - sporządza album o swojej miejscowości lub dowolnym regionie,
7. Duża ojczyzna – Polska	<ul style="list-style-type: none"> - zna pełną nazwę państwa polskiego, - wymienia sąsiadów Polski, - rozpoznaje i wymienia symbole państwowe, 	<ul style="list-style-type: none"> - stosuje właściwe terminy: <i>naród, państwo, ojczyzna</i>, - wymienia ważniejsze święta państwowe, - wyjaśnia, co to jest patriotyzm, - wymienia ważne zabytki Polski, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje różne sposoby upamiętniania ważnych dla narodu wydarzeń i postaci, - przedstawia przykłady postaw patriotycznych, - wie, czym są miejsca pamięci narodowej, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie wpływ wspólnych dziejów na kształtowanie się zbiorowej (narodowej) świadomości, - przyporządkowuje znane zabytki kultury regionom Polski, - wyjaśnia, na pamiątkę jakich wydarzeń historycznych obchodzimy ważne święta państwowe, 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy w grupie kalendarz polskich świąt państwowych, - zna inne święta państwowe niż te wymienione w podręczniku,
Dziatek 4. Polska Piastów					
9. Początki państwa polskiego	<ul style="list-style-type: none"> - różni opowieści legendarne od wydarzeń historycznych, - opowiada o początkach państwa polskiego, - podaje nazwę pierwszej polskiej dynastii, - wie, kim byli: Mieszko I, Dobrawa, - zna terminy: <i>plemiona polskie, chrystianizacja, dynastia</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada legendy o początkach polskiej państwowości, - lokalizuje na mapie państwo Polan, tereny zamieszkiwane przez Słowian, państwo Mieszka I, - zna okoliczności przyjęcia chrztu przez Mieszka I, - wymienia skutki chrystianizacji, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia plemiona polskie, lokalizuje je na mapie, - wie, które plemię polskie zamieszkiwało w X w. jego region zamieszkania, - wymienia główne grody państwa Mieszka I, - opowiada o skutkach przyjęcia chrztu, 	<ul style="list-style-type: none"> - omawia rozwój chrześcijaństwa na ziemiach polskich, - ocenia panowanie Mieszka I, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje zabytki związane z państwem pierwszych Piastów, - opisuje życie we wczesno-piastowskim grodzie,

10. Pierwszy król Polski	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim byli: Bolesław Chrobry, św. Wojciech, Otton III, - wie, co się wydarzyło w latach 1000 i 1025, - zna terminy: <i>arcybiskupstwo, biskupstwo, diadem, cesarz, koronacja, misjonarz</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie państwo Bolesława Chrobrego, Prusy i Niemcy, - oblicza upływ czasu pomiędzy ważniejszymi wydarzeniami, - rozumie, jakie znaczenie dla Polski miała koronacja Chrobrego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie siedzibę arcybiskupstwa, - porządkuje wydarzenia z życia św. Wojciecha i Bolesława Chrobrego w kolejności chronologicznej, 	<ul style="list-style-type: none"> - dostarcza religijny i polityczny wymiar zjazdu w Gnieźnie, - podejmuje próbę oceny działań Bolesława Chrobrego, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie we wczesno-piastowskim grodzie, - wie, kim byli wojowie,
11. Ostatni z Piastów	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim był Kazimierz Wielki, - zna datę założenia Akademii Krakowskiej, - wyjaśnia terminy: <i>żupy solne, Akademia Krakowska, Ruś Halicka, Szlak Orlich Gniazd</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia dziedziny, w jakich nastąpił rozwój państwa za panowania Kazimierza Wielkiego, - podaje niektóre argumenty, uzasadniając przydomek króla, - wyjaśnia znaczenie powiedzenia: <i>został Polskę drewnianą, zostawił murowaną</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - porównuje pozycję państwa w latach 1333 i 1370, - wymienia ziemie wchodzące w skład Polski w 1370 r., - podaje przykłady zabytków z czasów Kazimierza Wielkiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - uzasadnia, dlaczego Kazimierz uzyskał przydomek „Wielki”, - dostarcza znaczenie kultury, nauki i gospodarki w życiu państwa, - przedstawia znaczenie utworzenia Akademii Krakowskiej, - wie, czym jest Szlak Orlich Gniazd, 	<ul style="list-style-type: none"> - podejmuje próbę oceny działań Kazimierza Wielkiego, - porównuje pozycję państwa polskiego w różnych okresach,
Dział 5. W czasach świętości i upadku					
13. Zwycięski sojusznik	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę zawarcia unii w Krewie i bitwy pod Grunwaldem, - wskazuje na mapie państwo polsko-litewskie, wymienia jego sąsiadów, - lokalizuje na mapie Kraków, Wilno, Malbork, Grunwald, - zna terminy: <i>unia, państwo zakonu krzyżackiego, rycerstwo, herb, bitwa</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kim była Jadwiga i czym się zasluszyła w historii Polski, - wie, kim był Jagiełło, - podaje przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy związek pomiędzy zawarciem unii w Krewie a polsko-litewskim zwycięstwem nad Krzyżakami, - opowiada o bitwie pod Grunwaldem, - wymienia skutki unii w Krewie, - przybliża sylwetkę Zawiszy Czarnego, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie bitwy grunwaldzkiej w historii naszego narodu, - wie, kim byli Jagiellonowie, - wymienia elementy uzbrojenia średniowiecznego rycerza, - opisuje herb rycerski, - wie, czym są rekonstrukcje historyczne, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia dzieła sztuki nawiązujące do bitwy pod Grunwaldem (obraz Jana Matejki, powieść Henryka Sienkiewicza, film Aleksandra Forda),
14. Mikołaj Kopernik i jego odkrycie	<ul style="list-style-type: none"> - zna tytuł dzieła Mikołaja Kopernika, - wyjaśnia terminy: <i>zak, uniwersytet, astronom, odkrycie naukowe</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, na czym polegało odkrycie naukowe Mikołaja Kopernika, - rozumie znaczenie powiedzenia: <i>wstrzymał Słońce, ruszył Ziemię</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - rozumie znaczenie dokonania Mikołaja Kopernika dla polskiej i światowej nauki, - porównuje naukę na uniwersytetach średniowiecznym i współczesnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada o życiu i dokonaniach Mikołaja Kopernika, - wymienia miasta, z którymi związany był Mikołaj Kopernik, 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy plan wycieczki <i>Śladami Mikołaja Kopernika</i>,
15. Złoty wiek	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizuje w czasie złoty wiek, - zna terminy: <i>maż stanu, hetman, szlachcic, Akademia Zamojska, złoty wiek</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje życie portu gdańskiego w wiekach XVI i XVII na podstawie obrazu, wymienia towary, które Polska eksportowała na zachód w XVI w., - wie, co oznacza termin <i>Rzeczpospolita Obojga Narodów</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - tłumaczy, w jaki sposób rozwój gospodarczy państwa przyczynił się do rozkwitu w dziedzinie nauki, kultury i sztuki, - zna postać Jana Zamojskiego i wymienia dziedziny jego działalności, 	<ul style="list-style-type: none"> - charakteryzuje postać Jana Zamojskiego, - podaje cechy męża stanu na przykładzie Jana Zamojskiego, - opisuje Zamość w epoce nowożytnej, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zabytki renesansu w Polsce i lokalizuje je na mapie Rzeczypospolitej, - opisuje jeden z renesansowych zabytków, - charakteryzuje Jana Zamojskiego jako wybitnego mecenasa,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				celująca
	dopuszczającą	dostateczną	dobłą	bardzo dobrą	
Uczeń:					
16. Stulecie wojen	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów, wymienia jej sąsiadów, - wymienia bohaterów walk w XVII w., - lokalizuje na mapie Jasną Górę, Wiedeń, - zna terminy: <i>potop szwedzki, stulecie wojen, odsiecz, wezyr, hetman, imperium osmańskie</i>. 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie znaczenie dla pokonania Szwedów miała obrona Jasnej Góry, - rozumie znaczenie zwycięstwa sprzymierzonych w bitwie pod Wiedniem w 1683 r., - podaje skutki XVII-wiecznych wojen, 	<ul style="list-style-type: none"> - wykorzystuje mapę jako źródło wiadomości (zasieg zdobyczy szwedzkich, wyprawa wiedeńska), - tworzy notatkę na temat wybranej postaci (Augustyn Kordecki, Stefan Czarniecki, Jan III Sobieski), 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje skutki XVII-wiecznych wojen, - porównuje osiągnięcia króla Jana III Sobieskiego z dokonaniem poznanych wcześniej postaci historycznych, - wie, co znaczy określenie <i>złoty wiek</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - tworzy notatkę na temat dzieła sztuki nawiązującego do obrony Jasnej Góry i odsieczy wiedeńskiej,
17. Upadek Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> - wskazuje na mapie Rzeczypospolitą, wymienia jej sąsiadów, - lokalizuje na mapie Racławic, Wiedeń, - wymienia państwa, które wzięły udział w rozbiorach Rzeczypospolitej, - zna terminy: <i>rozbiory, zaborcy, powstanie, niepodległość, kosynier</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - przedstawia wydarzenia powstania kościuszkowskiego, - na podstawie różnych źródeł charakteryzuje Tadeusza Kościuszkę, - omawia sposób walki w powstaniu, - przyporządkowuje regiony Polski do poszczególnych zaborców, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia przyczyny słabości Rzeczypospolitej w XVIII w., - porządkuje wydarzenia z życia Tadeusza Kościuszki w kolejności chronologicznej, - wyjaśnia, dlaczego w powstaniu wzięli udział mieszczaństwo i chłopcy, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, jakie znaczenie miało dla Polaków zwycięstwo pod Racławicami, - ocenia dokonania Tadeusza Kościuszki, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje zasługi Tadeusza Kościuszki w walkach o niepodległość Stanów Zjednoczonych, - redaguje miniprzewodnik geograficzny po miejscach związanych z Tadeuszem Kościuszką, - proponuje drogi postępowania dla Polaków po utracie niepodległości,
Dział 6. Wiek niewoli					
19. Szlakami Legionów Polskich we Włoszech	<ul style="list-style-type: none"> - wie, w jakim celu Polacy podjęli walkę z zaborcami, - zna datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech, - wie, do jakich wydarzeń nawiązuje <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, - zna nazwisko autora słów polskiego hymnu, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje działania Jana Henryka Dąbrowskiego we Włoszech, - zna okoliczności powstania Legionów Dąbrowskiego, - na podstawie tekstu <i>Pieśni Legionów Polskich we Włoszech</i> przedstawia cele Polaków w okresie zaborów, 	<ul style="list-style-type: none"> - opowiada historię Legionów Polskich, - rozumie konieczność współpracy Dąbrowskiego z Francją, - wie, dlaczego <i>Mazurek Dąbrowskiego</i> został hymnem Polski, - wymienia bohaterów polskiego hymnu, 	<ul style="list-style-type: none"> - dokonuje analizy i interpretacji słów polskiego hymnu, - rozumie znaczenie symboli narodowych w przeszłości i współczesnie, - ocenia postać Jana Henryka Dąbrowskiego, 	<ul style="list-style-type: none"> - wymienia zabytki związane z Legionami Dąbrowskiego i polskim hymnem,
20. Powstańcze państwo	<ul style="list-style-type: none"> - zna datę wybuchu powstania styczniowego, - zna terminy: <i>dyktator, wojna partyzancka</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> - wie, przeciwko komu powstańcy styczniowi toczyli walkę, - lokalizuje na mapie obszary walk w powstaniu, - oblicza, ile lat upłynęło pomiędzy poszczególnymi powstaniem, - zna zasługi Romualda Traugutta, 	<ul style="list-style-type: none"> - podaje kilka podobieństw i różnic pomiędzy powstańcami kościuszkowskim a powstańcami styczniowym, - opisuje walki powstańcze i sposób funkcjonowania powstańczego państwa, 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia, dlaczego powstańcy podjęli przeciw Rosjanom walkę partyzancką, - podaje przykłady represji po powstaniu styczniowym, - wymienia zabytki związane z powstaniem styczniowym, 	<ul style="list-style-type: none"> - opisuje, jaką politykę zaborcy prowadzili wobec Polaków, - wymienia inne przykłady i formy walki o polskość, wykorzystując różne źródła,

21. Maria Skłodowska-Curie i jej odkrycie	- zna terminy: <i>wykładowca, naukowiec, medycyna, Polska, Legiony Polskie, komendant</i> ; - wie, jakie święto obchodzimy 11 listopada,	- opowiada o życiu i działalności Marii Skłodowskiej-Curie, - wymienia odkrycia naukowe Marii Skłodowskiej-Curie, - wie, że w medycynie wykorzystuje się rad,	- rozumie znaczenie odkryć Marii Skłodowskiej-Curie dla światowej nauki, - wskazuje na związek wychowania w domu i postawę Marii Skłodowskiej-Curie, uzasadnia, że Maria Skłodowska-Curie była patriotką,	- wie, jakie znaczenie ma Nagroda Nobla dla ludzi świata nauki, - wymienia formy upamiętnienia Marii Skłodowskiej-Curie,	- wymienia innych wybitnych Polaków żyjących w drugiej połowie XIX w; wie, w jakich dziedzinach osiągnęli sukcesy,
Dział 7. Czasy wielkiej próby					
23. Bój o niepodległą Polskę	- zna datę odzyskania przez Polskę niepodległości, - wyjaśnia terminy: <i>niepodległość, Legiony Polskie, komendant</i> ; - wie, jakie święto obchodzimy 11 listopada,	- wie, kim był Józef Piłsudski, - wskazuje na mapie II Rzeczypospolitej i ważniejsze miasta,	- rozumie związek pomiędzy wybuchem I wojny światowej a odzyskaniem przez Polskę niepodległości, - rozumie, dlaczego 11 listopada obchodzimy Narodowe Święto Niepodległości,	- opisuje zasługi Józefa Piłsudskiego dla odbudowy państwa polskiego, - tłumaczy, jakie znaczenie dla Polaków miało odzyskanie niepodległości w roku 1918,	- opisuje, jak w jego miejscu zamieszkania obchodzi się Narodowe Święto Niepodległości, - wymienia najważniejsze epizody z okresu walk o granice Polski w latach 1918–1921, - wie, jakie znaczenie w historii Polski miała Bitwa Warszawska,
24. W Gdyni	- wie, kim był Eugeniusz Kwiatkowski,	- lokalizuje na mapie Gdynię, - na podstawie ilustracji i tekstu źródłowego opowiada o budowie portu i miasta,	- opisuje życie i pracę w międzywojennej Gdyni,	- rozumie znaczenie budowy portu w Gdyni dla młodego państwa, - ocenia decyzję władz o budowie portu w Gdyni,	- opowiada o innych sukcesach gospodarczych Polski w latach 1918–1939,
25. Wśród harcerzy z Szarych Szeregów	- zna datę wybuchu II wojny światowej i datę agresji ZSRG na Polskę, - wie, kiedy wybuchło powstanie warszawskie, - wyjaśnia terminy: <i>II wojna światowa, ZSRG, okupacja, Armia Krajowa, Szare Szeregi, Polskie Państwo Podziemne</i> ,	- wskazuje na mapie Niemcy, ZSRG oraz zasięg okupacji niemieckiej i sowieckiej, - wymienia formy walki stosowane przez Armię Krajową i Szare Szeregi,	- wyjaśnia, dlaczego harcerze Szarych Szeregów są dla młodych ludzi wzorem do naśladowania, - podaje przykłady konkretnych akcji bojowych przeprowadzonych z udziałem Szarych Szeregów, - opisuje życie Polaków w czasie II wojny światowej,	- wymienia przyczyny i skutki powstania warszawskiego, dostrzega podobieństwa i różnice pomiędzy formami oporu Polaków z XIX w. i z okresu okupacji,	- opisuje formy upamiętniania powstania warszawskiego,
26. Żołnierze niezłomni	- wie, w którym roku zakończyła się II wojna światowa, - zna terminy: <i>żołnierze niezłomni, żołnierze wyklęci, komuniści</i> ; - wie, kim byli Danuta Siedzikówna „Inka” i Witold Pilecki,	- wskazuje na mapie obszary walk przeciwko władzy komunistycznej, - wymienia cele walki komunistów i żołnierzy wyklętych, - wie, dlaczego żołnierze niezłomni podjęli walkę z komunistami,	- opisuje życie w Polsce po 1945 r., - porównuje cele walki komunistów i żołnierzy wyklętych, wyjaśnia, dlaczego po 1945 r. Polska nie stała się wolnym krajem, - opisuje zmiany granic Polski po 1945 r., - opowiada o losach Witolda Pileckiego w komunistycznej Polsce,	- ocenia działalność komunistów i żołnierzy wyklętych, - wie, jakie święto obchodzimy 1 marca, - porównuje stosunek do żołnierzy wyklętych dawniej i współcześnie, - ocenia postawę Danuty Siedzikówny „Inki” i Witolda Pileckiego,	- wymienia formy upamiętniania żołnierzy wyklętych,

Temat w podręczniku	Wymagania na ocenę				
	dopuszczającą	dostateczną	dobrą	bardzo dobrą	celującą
27. W czasach Solidarności	<ul style="list-style-type: none"> - wie, kiedy utworzono NSZZ „Solidarność”, - zna datę upadku komunizmu, - wyjaśnia terminy: NSZZ „Solidarność”, Polska Rzeczpospolita Ludowa, strajk, związek zawodowy, - rozpoznaje logo Solidarności. 	<ul style="list-style-type: none"> - wyjaśnia przyczyny strajków sierpniowych, - wie, kim byli: Lech Wałęsa, Anna Walentynowicz, Tadeusz Mazowiecki, Jan Paweł II, - wyjaśnia znaczenie słowa <i>solidarność</i>. 	<p style="text-align: center;">Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> - opisuje sytuację gospodarczą PRL, - wie, kiedy wprowadzono stan wojenny, na podstawie fotografii opisuje działania władzy, - podaje przykłady zmian, jakie były skutkiem Okrągłego Stołu, - dostrzega rolę Jana Pawła II w procesie obalania komunizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> - dostrzega w celach Solidarności elementy walki o niepodległość państwa i prawa człowieka, - porównuje warunki życia w komunistycznej i współczesnej Polsce, - opowiada o polskiej drodze do wolności. 	<ul style="list-style-type: none"> - na podstawie informacji zebranych od bliskich opowiada o tym, jakie zmiany zaszły w Polsce po 1989 r., - ocenia zmiany, jakie nastąpiły w Polsce po upadku komunizmu.

* Gwiazdką oznaczono lekcje, których realizacja jest nieobligatoryjna.